

Dünya'dan vergi haberleri

Güneş Helvacı
Serkan Meral

İrlanda

İrlanda'nın düşük vergi politikası

Ekonomik ve parasal işlerden sorumlu AB komisyon üyesi Olli Rehn, 1 Ekim'de yaptığı açıklamada zayıflayan ekonomisi ve yaşamış olduğu borç krizi nedeniyle İrlanda'nın önümüzdeki yıllarda düşük vergi politikasını sürdürmesinin zor olduğunu belirtti.

Buna karşın İrlanda Maliye Bakanlığı tarafından Rehn'e cevap olarak yapılan açıklamada ise düşük vergi politikasının sona erme ihtimalinin bulunmadığı, İrlanda kurumlar vergisi oranının % 12,5 (Bulgaristan ve Kıbrıs'tan sonra AB içinde üçüncü en düşük kurumlar vergisi oranı) olarak devam edeceğini belirtildi.

Rehn söz konusu açıklamalarını Brüksel'de düzenlenen bir basın toplantısında sorulan, İrlanda'nın 2013-2014 yıllarında bütçe açığının AB tarafından zorunlu kılınan seviye olan gayri safi yurtiçi hasılanın % 3'üne çekilebilmesi için düşük vergi politikasında bir değişikliğe gitmesine gerek olup olmadığı yönündeki soruya istinaden gerçekleştirirken, hükümet tarafından verilen cevapta düşük vergi politikasına olan bağlılığın sürmekte olduğu ve harcamalarda en az 3 milyar euro kesintiye gidilerek 2014 yılında bütçe açığını gayri safi hasılanın % 3'ünden düşük bir seviyeye çekmenin amaçlandığı belirtildi.

Ekonomistler ise harcamalar kısılrsa dahi, İrlanda'nın hedefine ulaşabilmesi için yine de önemli vergi artışlarına gitmesi gerektiği konusunda hemfikirler. İrlanda'nın bu yılki bütçe açığının, 30 Eylül'de Dublin'de açıklanan banka kurtarma operasyonu sonucunda gayri safi yurtiçi hâsılanın % 32'sine ulaşacağı öngörülüyor.

Avrupa Birliği

AB Maliye Bakanları finansal işlem vergisi üzerinde çalışıyor

AB Maliye Bakanları 1 Ekim tarihinde Brüksel'de düzenlenen toplantıda finansal işlem vergisinin, küresel bir destek sağlaması durumunda, yürürlüğe konulabilmesi için teknik araştırma yapma konusunda anlaştilar.

Fakat bakanlar konu üzerinde hala tam bir uzlaşmaya varabilmiş değiller. Fransız ve Alman Maliye Bakanları verginin küresel bazda uygulanmasının mümkün olmaması durumunda dahi sadece AB'de uygulanması gerektiğini savunurken, diğerleri söz konusu verginin ancak küresel konsensüs sağlanması durumunda uygulanması gerektiği fikrindedir. Bununla birlikte, İsveç Maliye Bakanı Andres Borg ise yaptığı açıklamada bu vergiye küresel bazda destek sağlansa dahi yine de kendisinin karşı çıkmaya devam edeceğini çünkü verginin pazarın likiditesini olumsuz yönde etkileyeceğini belirtmiştir.

Japonya

Sigara vergisi % 40 oranında artıyor

1 Ekim tarihinde Japonya sigara içen kişi sayısını azaltmak amacıyla sigara vergisini % 40 oranında (tarihindeki en büyük artış) artırmıştır. Medyada yer alan haberlere göre erkeklerin % 36,3'ü ile Japonya sanayileşmiş ülkeler arasında en yüksek sigara kullanım oranına sahiptir.

Vergi artışının ilk yılında 63,1 milyar yen tutarında gelir sağlaması beklenirken, yetkililer esas amacın vergi gelirlerini artırmak olmadığını, sigara içenleri sigarayı bırakmaya teşvik etmek olduğunu her fırsatta dile getirmektedirler.

Portekiz

KDV oranında artış

Acil Bakanlar Kurulu toplantısını takiben, Portekiz azınlık hükümeti KDV oranında 2 puanlık artışı da içeren 2011 tasarruf bütçesini açıkladı. Bütçe büyümeye devam eden finansal krize bir çözüm getirebilmeyi hedeflemektedir.

13 Mayıs tarihinde KDV oranını % 20'den % 21'e çıkaran tasarruf paketinden sonra bu son aylarda Portekiz'de meydana gelen ikinci KDV artışıdır. Daha önceki paket ayrıca yıllık 2 milyon eurodan fazla kazanan şirketler için kurumlar vergisi oranının 2,5 puan artırılarak % 27,5 olarak uygulanmasını da içermekteydi.

1 Ocak 2011 tarihinden itibaren KDV oranını % 23'e yükseltecek olan artış dışında bütçe, aylık 1.500 eurodan fazla maaş alan kamu kesimi çalışanlarının maaşlarında % 5 oranında kesintiye gitmeyi ve işe alım ve terfi süreçlerini durdurmayı da içermektedir. 30 Eylül tarihli bloomberg.com raporuna göre, hükümet ayrıca yeni bir finansal sektör vergisini yürürlüğe koymayı ve hükümet araçlarına yapılan harcamaları % 20 oranında azaltmayı da hedeflemektedir.

Portekiz, gayrisafi yurtiçi hâsılasının % 9,3'üne ulaşan bütçe açığı ile 16 ülkeden oluşan Euro bölgesinde İrlanda, Yunanistan ve İspanya'dan sonra en yüksek orana sahip ülke konumundadır. Hükümet bu oranı 2010'da % 7,3'e, 2011'de % 4,6'ya ve 2012'de AB sınırı olan % 3'ün altına düşürmeyi hedeflemektedir.

Romanya

Asgari işletme vergisi kaldırıldı

Romanya hükümeti 29 Eylül tarihinde, Vergi Kanunu'nda değişikliğe giderek asgari işletme vergisini yürürlükten kaldıran bir olağanüstü hal kanununu yürürlüğe koydu. Bu Kanun ile asgari işletme vergisi 1 Ekim'den geçerli olmak üzere kaldırılmış oldu. Bu durumda, mükellefler 2010 yılının üçüncü çeyreği için geçerli olan asgari vergiyi 25 Ekim itibarıyla ödeyecekler ancak 2010 yılının son çeyreğine ilişkin vergi yükümlülüklerini ödeyebilmek için 25 Şubat 2011'de kurumlar vergisi rejimine geçeceklerdir.

Hükümetin 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren özellikle vergi kaçakçılığının yoğun olduğu sektörlerde faaliyet gösteren mükelleflere uygulanacak olan yeni bir vergiyi yürürlüğe koyması beklenmektedir.

Almanya

Bakanlar Kurulu nükleer vergiyi ve reaktör faaliyet sürelerinin uzatılmasını kabul etti

Alman Bakanlar Kurulu enerji üreten şirketlere uygulanacak yeni bir vergi karşılığında, nükleer reaktörlerin faaliyet süresinin uzatılmasını sağlayan bir tasarıyı kabul etti. Tasarı 2022'de faaliyetlerine son verilmesi planlanan Alman nükleer reaktörlerinin ömrünü uzatırken karşılığında nükleer enerji üreticileri, reaktörlerin faaliyet gösterdikleri ilave yıllarda elde etmiş oldukları gelirlerin % 60'ını vergi olarak ödemeyi kabul etmektedir.

Plan 1980'den önce faaliyete geçen reaktörlere 8 yıl ve 1980 sonrası inşa edilen reaktörler için 14 yıl daha faaliyet hakkı tanıyarak, Alman nükleer enerji üretiminin tamamen sonlandırılacağı tarihi 2036'ya çekmiştir.

Bakanlar Kurulu ayrıca nükleer enerji çubukları üzerinden alınacak olan ve tartışma yaratan vergiyi de yürürlüğe koyma kararı vermiştir. Buna göre reaktöre koyulan ve nükleer füzyona giren bütün maddelerin 1 gramı üzerinden 145 euro vergi alınacaktır. Almanya'nın 7 Haziran'da açıkladığı tasarruf planında yer alan ve Almanya'nın 4 nükleer enerji santrali işletmecisi tarafından şiddetle karşı çıkılan verginin yıllık 2,3 milyar euro gelir sağlaması beklenmektedir. Vergi sadece 2016 yılına kadar uygulanacaktır.

Tasarı ayrıca nükleer enerji üreticilerinin, yenilenebilir enerji kaynaklarına geçişi kolaylaştırmak için kurulan bir fona ödeme yapmalarını da gerektirmektedir. Buna göre firmalar 2011 ve 2012 yıllarında 300 milyon euro, daha sonra 2016'ya kadar her yıl için de 200 milyon euro ödeyeceklerdir. Bu noktadan sonra Alman hükümeti nükleer reaktörler tarafından üretilen her bir megavat saat elektrik için 9 euro vergi uygulayacaktır. Toplamda, firmaların reaktör ömürlerinin uzatılması sonucunda elde edecekleri 50 milyar euro gelirin, 30,7 milyar eurosunu vergi olarak ödemeleri beklenmektedir.

Hollanda

Hükümet 2011 bütçesini açıkladı

Hollanda hükümeti 21 Eylül tarihinde 2011 vergi paketini de içeren 2011 bütçesini açıkladı. Hükümet geçici olarak görevde yer aldığı için vergi paketi, Hollanda mali politikasında büyük değişiklikler içermemektedir. Paket henüz Hollanda parlamentosu tarafından onaylanmadığı için değişikliklere uğrama ihtimali bulunmaktadır. Birçok değişikliğin 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren yürürlüğe girmesi beklenmektedir.

Kurumlar vergisi

Mevcut kurumlar vergisi oranı 200.000 eurodan fazla gelirler için % 25,5, 200.000 eurodan az gelirler için ise % 20 oranındadır. % 20 oranı sadece küçük ve orta büyüklükteki işletmelere teşvik amacıyla yürürlüğe konmuş olup sadece 2009 ve 2010 senesi için geçerlidir. Tasarı azami kurumlar vergisi oranını % 25'e düşürürken, 200.000 euroya kadar olan gelirlere uygulanacak % 20 oranındaki kurumlar vergisini kalıcı hale getirmektedir.

KDV

En az 2 yıllık meskenlerin yenileme ve bakım hizmetlerine uygulanacak olan KDV oranı 1 Ekim 2010'dan 1 Temmuz 2011 tarihine kadar % 6'ya indirilmiştir. İndirimli KDV oranı sadece iş gücü masrafları için (kullanılan malzemeler için değil) geçerli olacaktır. İndirimli KDV oranı yukarıda belirtilen süre içerisinde bitirilen projeler için geçerli olacaktır. Böylece 1 Ekim 2010 tarihinden önce başlamasına rağmen söz konusu süre içerisinde bitirilen projeler de indirimli orandan yararlanabilecektir.

Bilgi değişimi

Hollanda kanun koyucuları ülkeler arası bilgi değişimini vergi kaçakçılığının önlenmesi için önemli bir yol olarak gördüklerinden, Hollanda mevzuatının bilgi değişimi ve uluslar arası yardımlaşma ile ilgili kurallarının Avrupa direktifleri ile uyumlu hale getirilmesi gerektiği görüşündedirler.

Teklif edilen değişiklikler diğer ülkelerle bilgi paylaşımını kolaylaştırarak, sadece Avrupa direktiflerine göre zorunlu kılındığı hallerde değil, diğer hallerde de bilgi paylaşımını sağlayacaktır. Ayrıca yeni uygulamalara göre, bankalar Hollanda mukimi olmayan kişiler tarafından sahip olunan banka hesapları ve sigorta poliçelerine ilişkin Hollanda vergi idaresine bildirimde bulunacaktır. Hollanda hükümeti daha sonra, Hollanda mukimi olmayan kişilerin mukim oldukları ülkelerin hükümetleriyle, bu ülkelerle vergi anlaşmasına sahip olunması ve bu anlaşmalarda bilgi değişimine ilişkin hüküm bulunması durumunda, bilgi paylaşımında bulunabilecektir.

İspanya

İspanya mukimi şirketler arasında dağıtımına konu olan kar payları üzerinden uygulanan % 100 mahsup imkânından yararlanmak için gerekli olan koşullarda değişiklik yapıldı.

İspanya kurumlar vergisi mevzuatı uyarınca bir İspanya mükellefinin bir başka İspanya mükellefinden temettü ya da iştirak kazancı elde etmesi durumunda, bu gelir için, geliri elde eden kurum seviyesinde aşağıda yer alan koşulların birlikte sağlanması durumunda % 100 mahsup imkânı tanınmaktadır.

- Gelir elde eden mükellefin, diğer mükellefin sermayesinin en az % 5'ine sahip olması,

- Gelir elde eden mükellefin gelirin tahsil edilebilir konuma gelmesinden önceki kesintisiz 1 sene boyunca, geliri dağıtan mükellefin hisselerine sahip olması ya da 1 senelik süre dolana kadar bu hisselerine sahip olmaya devam etmesi.

Söz konusu maddeye Ağustos ayında resmi gazetede yayınlanan ve 1 Ocak 2011 'den sonraki vergi dönemlerinde geçerli olacak olan yeni bir kural eklenmiştir. Buna göre, gelir elde eden mükellefin diğer İspanyol mükellefin sermayesinin % 3'üne sahip olduğu durumlarda da, geliri elde eden şirket için % 100 vergi mahsubu hakkı devam edecektir. Ancak, söz konusu hakkın tanınması için, elde tutulan hisse senedi payındaki düşüşün İspanya kurumlar vergisinin 8. bölümünün 7. başlığı altında tanımlanan özel vergisiz işlemlerden (birleşme, bölünme, devir, hisse değişimi vs.) kaynaklanmış olması koşulu aranmaktadır.

% 100 mahsup uygulaması ile ilgili yeni kural sadece iştirak oranındaki düşüğe (% 5'den daha aza) neden olan işlemin gerçekleşmesinden sonraki 3 yıl içerisinde dağıtılan temettüler için geçerli olacaktır. Ayrıca % 100 mahsup imkanının tanınabilmesi için temettü dağıtımının gerçekleştiği yıl içerisinde iştirakin satılmaması ya da iştirak oranının % 3'ün altına inmemesi gerekmektedir.

Günümüz ekonomisinde birçok kurum, özellikle finansal kuruluşlar, yeniden yapılanma ve birleşmelere tabi olmakta ve bu da genellikle iştirak oranlarını % 5'in altına taşımaktadır. Söz konusu düzenleme bu konuya yardımcı olmak amacıyla yapılmıştır.

"Dünyadan vergi haberleri" bölümünde yer alan bilgiler "Tax Notes International" adlı dergide yer alan makale ve haberlerden derlenmiştir.